

Nr 105.

Av herr **Ekman, Karl Johan**, i anledning av Kungl. Maj:ts
förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse.

I proposition nr 80 har Kungl. Maj:t begärt riksdagens yttrande över förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse. Bland de vitt skilda typer av hotell och pensionat, som falla inom stadgans tillämpningsområde, befinna sig även en del företag, som avse att bereda möblerad bostad åt sådana, som äro å orten hemmahörande, eller, om de vistas å orter utan att där vara mantalsskrivna, likväl icke kunna betraktas såsom resande i egentlig mening. Till denna kategori av företag höra, bland andra, s. k. ungarshotell och härbärgen. Förhållandena på detta slag av hotell och pensionat äro, såsom känt torde vara, synnerligen otillfredsställande. Försök hava gjorts, särskilt i huvudstaden, att få bättre härbärgen till stånd; men nödiga reformer hava icke kunnat genomföras, bland annat därför, att verksamma åtgärder mot företag av undermålig art icke kunnat vidtagas under gällande lagstiftning.

Att det nu föreliggande stadgeförslaget även innesluter här berörda kategori av hotell och pensionat, kan därför bliva av största betydelse. De särskilda förhållanden, som göra sig gällande i fråga om ungarshotellen och härbärgena, torde emellertid då böra beaktas mera än som skett i förslaget.

I detta angives objektet för hotell- och pensionatrörelse genom orden »resande och andra». Härvid är tydligen ordet resande huvudbegreppet, som sätter sin prägel på den efterföljande framställningen. Detta kan näppeligen vara riktigt, enär även andra kategorier än resande av de på hotell och pensionat boende böra uppmärksammas. Såsom huvudbegrepp lämpar sig snarare uttrycket »gäster», enär detta omfattar alla de å hotell eller pensionat boende. När det sedan gäller att skilja mellan olika slag av gäster, synes den klaraste och i praktiskt avseende användbaraste uppdelningen vara i »fasta» och »tillfälliga» gäster.

Med »fast gäst» skulle då förstås en var svensk undersåte, som är mantalsskriven inom den kommun, där hotellet eller pensionatet är beläget, och å detsamma förhyrt bostad för minst en månad. Alla andra, som taga in å hotellet eller pensionatet, äro att betrakta såsom »tillfälliga gäster», till vilken kategori sålunda äro att räkna icke allenast de personer som enligt Kungl. Maj:ts förslag § 1 andra stycket äro att anse såsom »resande» utan även sådana som äro mantalsskrivna på platsen, men för kortare tid än en månad bo på hotell eller pensionat. För uppsikten över lösdrivare, yrkestiggare, alkoholister m. fl. dylika, vilka befolka de sämre härbärgena, är det nämligen av yttersta vikt att samma kontroll över detta slags gäster kan utövas som över »resande», även i det fall att de förra äro mantalsskrivna på platsen.

Med hänsyn till den särskilda beskaffenheten av den rörelse, som idkas å dessa härbärgen, har i § 2 mom. d) föreslagits ett tillägg i fråga om villkoren för lämpligheten att förestå ett sådant härbärke.

Då det ofta förekommer uti s. k. ungarshotell och härbärgen, att flera personer än som kan anses lämpligt — kanske ända till 15 å 20 — inrymmas i samma rum, ha i § 2 bestämmelser tillagts i syfte att förebygga detta. Uppenbarligen är det ej nog att tillse, att en lägenhet i allmänhet är ur sanitär synpunkt tillfredsställande. En lägenhet, som vid normal beläggning kan vara tillfredsställande, kan nämligen bliva hälsovådlig och olämplig, om den blir överbefolkad.

Dessutom har i § 2 föreslagits ett tillägg av innehåll, att då hotell eller pensionat är avsett endast för fasta gäster, tillkännagivande härom skall göras i ansökningen. Sådant hotell eller pensionat blir då alldeles befriat från den särskilda kontroll, som måste från polismyndigheternas sida utövas över hotell och pensionat, som äro avsedda jämväl för resande och tillfälliga gäster. Villkoret härför är emellertid att innehavare av hotell eller pensionat, som anmälts mottaga endast fasta gäster, icke i allt fall yrkesmässigt mottager resande eller tillfälliga gäster. Till förekommande härav har därför i § 39 införts en straffbestämmelse för den, som gör sig skyldig till ett sådant förfarande.

Stadgandet i § 4 av Kungl. Maj:ts förslag ger anledning att påpeka, att uti förslaget finnes ett ödesdigert kryphål för illojal och samhällsfördärlig rörelse av ifrågavarande art. Det är visserligen fullt berättigat att befria mindre hotell och pensionat från en del bestämmelser, som skulle verka onödigt hämmande; men å andra sidan kan man förutse, att om hotell och pensionat med högst fyra rum utan vidare lämnades utanför stadgans tillämpningsområde, så skulle, i den mån större ungarshotell och härbärgen bleve underkastade skärpt

kontroll, ett stort antal småhärbärgen växa fram, vilka icke blott skulle vara undantagna från all officiell kontroll utan även lättare än de nuvarande stora härbärgena kunna gömma sig undan i mörkret. Vilka sanitära och moraliska vådor detta skulle medföra, är lätt att inse. Det berättigade syftet med § 4 torde emellertid kunna tillgodoses på samma gång som skydd mot missbruk vinnes, om ett tillägg inskjutes av innehåll, att dessa små hotell och fyra-rums-pensionat få undantagas från kontrollen, »utan så är att det antal gäster, något av rummen är avsett att rymma, överstiger tre samt hela antalet gäster, för vilka hotellet eller pensionatet är avsett, uppgå till mer än åtta». Är gästernas antal icke högre än åtta, antingen så att t. ex. vart och ett av de fyra rummen är avsett för två gäster eller så att två av rummen rymma tre gäster vardera och de återstående två rummen en gäst vardera, torde hotellet eller pensionatet få anses allt för litet för att ett noggrannare övervakande praktiskt skall kunna låta sig genomföras, om ock missbruk stundom kan befaras. Men är pensionatet, ehuru bestående av allenast fyra rum, avsett att kunna mottaga, icke två gäster i varje rum, utan ett större antal, kanske ända till tio gånger denna siffra, då framstår kravet på särskild kontroll såsom fullkomligt oavvisligt.

I överensstämmelse med vad ovan blivit sagt har avd. III i stadgan ansetts böra avse kontroll icke allenast över »resande» utan även över andra tillfälliga gäster. För dessas identifiering är det av vikt att alltid födelsetiden anges och likaså mantalsskrivningsorten, om denna i något fall ej är densamma som gästens vanliga bostadsort.

På grund av vad sålunda blivit anfört hemställes värdsamt,

att riksdagen ville i sitt yttrande över Kungl. Maj:ts förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse hemställa, att nedannämnda paragrafer i stadgan måtte erhålla följande ändrade lydelse:

§ 1.

Med hotell- eller pensionatrörelse förstås i denna stadga sådan verksamhet, som avser att åt resande eller andra tillfälliga eller ock åt fasta gäster mot betalning tillhandahålla — — — nu är sagt.

Med fast gäst förstås enligt denna författning en var svensk undersåte, som är mantalsskriven inom den kommun, där hotellet eller pensionatet är beläget,

och å detsamma förhyrt bostad för minst en månad. Alla andra, som taga in å hotellet eller pensionatet, äro enligt denna stadga att betrakta såsom tillfälliga gäster.

§ 2.

1. Ej må någon — — — — tillfredsställande, d) intyg, att sökanden gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet, råder över sig och sin egen dom och i övrigt med hänsyn till rörelsens omfattning och särskilda beskaffenhet kan anses lämplig att utöva densamma.

Önskar sökanden i något eller några av hotellets eller pensionatets rum inrymma flera än tre till vuxen ålder komna gäster, skall i ansökningsuppgifvas det högsta antal gäster varje rum sålunda är avsett att rymma. I det i mom. c) här ovan omförmälda intyg skall yttrande meddelas jämväl över vad sökanden sålunda hemställt.

Är hotell eller pensionat avsett endast för fasta gäster, skall tillkännagivande härom göras i ansökningsuppgifven.

Ombyte av lägenhet för rörelsens bedrivande — — — såsom hotell eller pensionat.

§ 4.

Därest för drivande av rörelse — — — icke äga tillämpning å rörelsen, utan så är att det antal gäster, något av rummen är avsett att rymma, överstiger tre samt hela antalet gäster, för vilka hotellet eller pensionatet är avsett, uppgår till mer än åtta. Ej heller skall å dylik byggnad — — — — närmaste polismyndighet.

Avdelning III.

Om kontroll över resande och tillfälliga gäster.

§ 34.

Då resande eller tillfällig gäst anlant — — — samt födelsetid, födelseort och hemort. Därest hem-

orten är annan än mantalsskrivningsorten skall jämväl denna senare ort uppgivas. Är gästen utlänning, skall uppgift om hans nationalitet samt den ort — — — begiva sig.

De uppgifter — — — skola av gästen — — — dagen för gästens — — — överlämnas.

§ 35.

Inom tolv timmar efter det gäst ankommit till hotell eller pensionat — — — de av gästen — — — efter det gästen — — — pensionatet.

§ 36.

Vägrar gäst — — — att av gäst — — — polismyndighet.

§ 39.

Den, som i hotell eller pensionat, vilket är avsett endast för fasta gäster, yrkesmässigt mottager resande eller tillfälliga gäster eller som, utan att därtill — — — 200 kronor.

§ 42.

Gäst, som — — — 500 kronor.

Stockholm den 21 mars 1917.

K. J. Ekman,
Jönköping.

I motionens yrkanden instämmer G. H. von Koch.